

הכרעת דין וגזר דין

1. הנקבל הנו תלמיד שנה ג' במסלול דו חוגי בתקשורת בבית הספר ללימודי חברה ומדיניות. במסגרת הקורס "שיטות מחקר איכותניות" (1085-2202) היה על הנקבל להכין ולהגיש עבודה מסכמת בכתב. מבדיקת העבודה עלה כי כל סקירת הספרות בעבודה הועתקה מאתר באינטרנט ללא ציון המקור.
2. הקובלת טענה כי במעשה זה עבר הנקבל עבירה של הונאה בבחינה, עבודת בית, עבודה סמינריונית, עבודת גמר או עבודה אחרת המוטלת על התלמיד בקשר עם לימודיו – עבירה לפי סעיף 29.3 לתקנון המשמעת – סטודנטים (תשס"ח). כמו כן, עבר הנקבל לטענת הקובלת על עבירה של הפרה של הוראות המתייחסות לבחינה, עבודת בית, עבודה סמינריונית, עבודת גמר או עבודה אחרת המוטלת על התלמיד בקשר עם לימודיו, לרבות הוראות בדבר התנהגות במהלך בחינה בכתב או בעל פה – עבירה לפי סעיף 29.4 לתקנון המשמעת – סטודנטים (תשס"ח).
3. הנקבל הודה בעובדות וכפר באשמת הונאה.
4. בתאריך ה-18.6.3 נהל דיון הוכחות. הנקבל טען כי אמנם העתיק את החלקים הרלוונטיים, אך ציטט את המקורות אליהם מפנה אתר האינטרנט. הוא טען שאמנם מדובר בטעות חמורה מצדו, בה הוא מודה ועליה הוא מצטער מאוד, אבל שלא הייתה לו כוונה להונות בעבודה. הנקבל גם טען כי לא ידע שמדובר בהונאה שכן לא הבין את הגדרת המושג הונאה ולא ידע את היקפו.
5. לצערי לא יכולתי לקבל את עמדת הנקבל שהסברים אלו, אפילו בהנחה והם נכונים, מונעים את תחולת עבירת ההונאה במקרה שלו. השאלה הרלוונטית איננה האם הנקבל הכיר את עבירת ההונאה ואת ההגדרה המדויקת שלה בתקנון, שכן מודעות כזאת אינה נדרשת ("אי ידיעת החוק אינה פוטרת מעונש"). השאלה הרלוונטית היא איזה רושם התכוון הנאשם להותיר אצל הקורא. כשכותב עבודה מעתיק טקסט ממקור אחר מילה במילה מבלי לצטט, הוא יוצר אצל הקורא שלא מכיר את המקור את הרושם כאילו כותב העבודה הוא שחיבר את הטקסט. העתקת המקורות המוצמדים לטקסט, בנוסף לטקסט עצמו, לא מונעת את יצירת הרושם הזה, ואולי אף מחזקת אותו. שאלתי את הנקבל כמה שאלות לגבי מצבו המנטלי בעת שהוא החליט להעתיק את החלקים הרלוונטיים, ולא התרשמתי שהוא לא היה מודע, ולמצער שהוא אפילו לא חשד, ברושם שעלול להיווצר אצל קורא שיקרא קטעים אלו. לאור כך, הרשעתי את הנאשם בעבירת ההונאה בסוף אותו דיון.
6. בתאריך ה-18.7.16 התקיים דיון של טיעונים לעונש. הקובלת ביקשה להשית על הנאשם הרחקה בפועל לשני סמסטרים. הנקבל מצדו ביקש לאפשר לו להמיר את הסמסטר השני בשעות לטובת הציבור. בתמיכה לעמדתו, הנקבל הציג מסמכים רפואיים שמראים שבעת האירוע הוא סבל ממצב נפשי קשה, שטופל תרופתית ואובחן על ידי פסיכיאטר.
7. לאחר התלבטות, החלטתי לקבל את עמדת הנקבל. במקרה אחר (2017-34) קיבלתי את עמדת הנקבל שמצבו הנפשי הקשה מצדיק המרת הסמסטר השני בשעות לטובת הציבור, גם שם בניגוד לעמדת הקובלת. הנקבל במקרה הנוכחי טופל במערכת הציבורית והמכתבים שהעביר היו לקוניים בהתאם, אך אינני רואה סיבה להפלותו לרעה בשל סיבה זאת. אינני יכול לקבוע האם מידת החומרה של המקרים דומה מספיק אך אני סבור שלא יהיה זה הוגן לדרוש מהנקבל לספק ראיות מקיפות יותר באשר למצבו, לאור העלויות הכרוכות בעניין.

8. לאור כך אני גוזר על הנקבל:

- הרחקה בפועל לשני סמסטרים (א' תשע"ט + ב' תשע"ט) כאשר סמסטר ב' תשע"ט יומר ל 40 שעות לטובת הציבור (בשיבוץ ופיקוח דקנאט הסטודנטים). עד לתחילת הסמסטר יהיה על הנקבל לבצע ולסיים את מכסת השעות שניתנה לו וסיומם יהווה תנאי לחזרתו ללימודים בסמסטר ב' תשע"ט.

- פסילת הקורס נשוא הקובלנה - שיטות מחקר איכותניות" (1085-2202).

- הרחקה על תנאי של שנה למשך שנתיים מיום חזרתו ללימודים.

9. ניתן ביום 25.7.2018 בהיעדר הצדדים. יפורסם ללא שם הנקבל.



ד"ר עמית פונדיק

סגן ממונה על המשמעת